

Հետազոտական աշխատանք

<p>Կազմակերպության տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անվանում, հասցե • Տնօրեն • Էլ. հասցե • Հեռախոս 	<p>«Մասնակցային դպրոց» կրթական հիմնադրամ Վահրամ Սողոմոնյան masnakcayindproc@gmail.com +37493581908</p>
<p>Հետազոտության թեմա/վերնագիր</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հետազոտության թեմա 	<p>Պատմության դասերին կիրառվող խաղային հնարքները՝ որպես առարկայի նկատմամբ աշակերտների հետաքրքրությունը խթանող միջոց</p>
<p>Ուսուցչի տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անուն, ազգանուն, հայրանուն • Մասնագիտություն • Հեռախոս • Էլ. հասցե • Դասավանդվող առարկաներ • Դասարաններ 	<p>Հերմինե Սիմոնյան Հենրիկի</p> <p>Պատմություն 093-657783 simonyanhhh@gmail.com</p> <p>Պատմություն, հասարակագիտություն, ՀԵՊ 5-9-րդ</p>

**Ուսումնական
հաստատության տվյալներ**

- Անվանումը, հասցե
- Ջեռախոս
- Էլ. հասցե
(տնօրենության)
- Web կայքի հասցե

Երևանի հ. 144 հիմնական դպրոց, Վերին
Շենգավիթ, 2 փ. 9 տ.

010-443361

school144@schools.am

Բովանդակություն

- 1.Ներածություն
- 2.Հիմնական բովանդակություն
- 3.Եզրակացություններ, առաջարկություններ
- 4.Օգտագործված գրականության ցանկ
- 5.Հավելվածներ

<p>Նպատակը եւ հետազոտական հարցը</p>	<p>Սովորողների մոտիվացիայի բարձրացումը պատմության դասաժամերին</p> <p>Ինչքանով է խաղային տեխնոլոգիաների կիրառումը նպաստում առարկայի նկատմամբ սովորողների հետաքրքրության բարձրացմանը:</p>
<p>Ո՞ր առանցքային կոմպետենցիային/կարողունակությանն է ուղղված նպատակի ուսումնասիրությունը</p>	<p>սովորել սովորելու կարողունակություն, թվային և մեդիա կարողունակություն ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակություն</p>
<p>Հետազոտության թիրախային խումբը և շրջանակը /քանակ, սեռային բաշխում/</p>	<p>Միջին և ավագ դպրոցի աշակերտներ, պատմության ուսուցիչներ</p>
<p>Օգտագործված հետազոտական մեթոդները, գործիքները (օրինակ՝ քանական հետազոտություն՝ հարցաթերթիկի միջոցով, որակական հետազոտություն՝</p>	<p>Գրավոր աղբյուրների ըթերցում, մեդիառեսուրսների դիտարկում, հետադարձ կապ սովորողների հետ</p>

խորին հարցազրույցի միջոցով եւ այլն)	
Հետազոտության իրականացման ժամանակահատվածը	1 ամիս

Ներածություն

Հիմնական բովանդակություն

<p>Գրականության ակնարկ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մեջբերումներ արդեն արված հետազոտություններից, • Մեջբերումներ գրականությունից, տեղեկության վստահելի աղբյուրներից: <p><u>Պարտադիր է կատարել հղում աղբյուրին</u></p>	<p>Ջուլիետա Գյուլամիրյան. Խաղալով սովորենք. Երևան 2009</p> <p>https://www.prodlenka.org/metodicheskie-razrabotki/399837-igrovye-tehnologii-na-urokah-istorii_2_մարտ.2020</p> <p>https://cyberleninka.ru/article/n/igrovye-tehnologii-na-urokah-istorii_2021</p>
--	--

Հետազոտության ընթացքը

Բոլոր ուսուցիչների համար կարևոր խնդիր է առարկայի նկատմամբ սովորողների հետաքրքրվածության բարձրացումը: Պատմության և հասարակության ուսուցումը ևս կապված է որոշակի դժվարությունների հետ: Միօրինակ մեթոդների և հնարքների կիրառման դեպքում այս դժվարությունները կարող են խորանալ և , ընդհակառակը, առարկայի ուսուցումը կարող է գրավիչ դառնալ, եթե այս գործընթացի մեջ ներառվի խաղը, մրցակցությունը և գիտելիքի հաղորդման և ստուգման այլ ոչ ավանդական մեթոդներ:

Ուսուցչի հիմնական խնդիրն է կենդանացնել ուսուցման գործընթացը, ակտիվացնել սովորողների ճանաչողական գործունեությունը, իրակացնել արդյունավետ, բայց միևնույն ժամանակ ոչ կպչուն վերահսկողություն, սովորեցնել աշակերտին աշխատել ինքնուրույն, օգնել նրան յուրացնել նոր գիտելիքներ և հմտություններ:

Փորձը ցույց է տվել, որ ուսուցման ընթացքում պատմական խնդիրների, խաչբառների, վիկտորինանների, դերային խաղերի կիրառումը բարձրացնում է նյութի յուրացման արդյունավետությունը և ուսման նկատմամբ հետաքրքրությունը, թուլացնում է հոգեբանական լարվածությունը:

Տվյալ թեման բավականին ակտուալ է դպրոցում պատմության դասավանդման համատեքստում:

Ցանկացած ուսուցչի հիմնական խնդիրն է զարգացնել իր սաների ճանաչողական և մտածական գործունեությունը՝ առարկայի նկատմամբ դրական մոտիվացիա ձևավորելու միջոցով:

Պատմության դասաժամերին մտածողական գործունեության զարգացման լավագույն ձևերից են խաղային տեխնոլոգիաները:

Հետազոտության նպատակն է Սովորողների մոտիվացիայի բարձրացումը պատմության դասաժամերին՝ դասավանդման ընթացքում խաղային տեխնոլոգիաների կիրառման միջոցով:

Նպատակին հասնելու համար առաջադրվել են հետևյալ խնդիրները

- Հնարավորություն ստեղծել գրավիչ ձևով մտապահել դժվար հիշվող տերմինները, տեղանունները և անունները
- Ջարգացնել մտքի ճկունությունը, օպերատիվ հիշողությունը, ընդհանրացնել սովորողների գիտելիքները
- Կապ ստեղծել տարբեր ժամանակաշրջանների՝ անցյալի և ներկայի միջև
- Ջարգացնել տրամաբանական մտածողությունը

- Զարգացնել պատմական երևակայությունը, նպաստել գիտելիքների և կարողությունների ստեղծագործաբար կիրառմանը

Ես ինքս մշտապես ակտիվորեն զբաղվել եմ ինտելեկտուալ խաղերով, ուսումնասիրել դրանք և հաճախ եմ կիրառել ու կիրառում խաղային մեթոդները իմ աշխատանքային գործունեության ընթացքում:

Իմ կարծիքով այս թեման շատ ակտուալ է, որովհետև այսօրվա սովորողը

- Չունի մոտիվացիա
- Չկա ակտիվ ուսումնառություն
- Չունի պահանջմունք յուրացնել նոր գիտելիքներ և հմտություններ

Խաղային տեխնոլոգիաները նպաստում են ուսումնառության ընթացքում սովորողների մոտիվացիայի բարձրացմանը: Խաղը ծնում է ակտիվություն, ոգեշնչում է, հարստացնում է տպավորությունները, օգնում է ուսուցչին խուսափել կպչուն վերահսկողությունից, ստեղծում է ընկերական մթնոլորտ: Խաղը պետք է լրացնի գիտելիքները, դառնա աշակերտի բազմակողմանի զարգացման միջոց, առաջացնի դրական հույզեր, հետաքրքիր դարձնի ուսումնառության գործընթաց:

Խաղը աշխատանքի և ուսումնառության հետ միասին

մարդու գործունեության հիմնական տեսակներից մեկն է: Խաղի նշանակությունը չի կարելի հանգեցնել միայն զվարճանքի կամ ժամանցի: Հենց սա էլ խաղի ֆենոմենն է. Լինելով զվարճություն կամ ժամանց, այն կարող է վերաճել ուսումնառության և ստեղծագործության: Խաղը, որպես ուսուցման մեթոդ, կիրառել են դեռևս Հին աշխարհում: Խաղը գործունեության առանձնահատուկ ոլորտ է, որը բնորոշ է մարդուն նրա կյանքի բոլոր փուլերում: Ուսումնական խաղերը ի տարբերություն խաղերի այլ տեսակների ունեն մի կարևոր առանձնահատկություն. Նրանց նպատակն է սովորեցնել և խթանել սովորողի ուսումնա-ճանարողական գործունեությունը: Խաղային ուսուցման ընթացքում տեղի է ունենում պատմական իրականության կենդանի արտացոլում, յուրահատուկ ձևով են կառուցվում ուսմանական գործընթացի մասնակիցների փոխհարաբերությունները: Պատմության ուսուցումը սովորողների համար դառնում է առավել գրավիչ, պատմական նյութի հետ աշխատանքը դառնում է ոչ թե պարտականություն, այլ վերածվում է գրավիչ գործունեության: Խաղի ընթացում ուսուցչի և սովորողների միջև ձևավորվում են մշակութային իմաստային կապեր, որոնք թույլ են տալիս անձնավորել պատմության ուսումնասիրության գործընթացը և իրենզ զգալ այդ գործընթացի մի մասնիկը:

Ժամանակակից դպրոցում խաղային տեխնոլոգիաների ներմուծումը ուսումնական գործընթաց հնարավորություն

է տալիս

- սովորողի համար դասապրոցեսը դարձնել առավել հետաքրքիր և գրավիչ , հատկապես եթե օգտագործվում են SՏՏ գործիքները/
- Հեշտացնում են ուսումնական նյութի մտապահումը և գիտելիքի կիրառումը
- Բարձրացնում են սովորողի հետաքրքրությունը առարկայի նկատմամբ
- Խթանում են սովորողների ցանկությունը իրենց իմացածը կիրառել, լինել ոչ թե պասիվ տեղեկատվության կրող, այլ զարգացնել ասոցատիվ մտածողություն, գտնել տրամաբանական կապեր տարբեր երևույթների միջև
- Կիրառել իրենց իմացածը և ինքնուրույն խաղեր ստեղծել

Ինքս դասավանդման ընթացքում խաղային հնարներ կիրառում եմ հիմնականում ընդհանրացնող կրկնության և ամփոփման դասերի համար, երբեմն նաև նոր նյութի ուսուցման որոշակի փուլերում:

Բերեմ խաղային հնարների մի քանի օրինակներ

1. Բրիտանական թեստ- տրվում են պնդումներ, որոնց սովորողը պիտի համաձայնվի կամ ոչ ա/ Հին Եգիպտական քաղաքակրթությանը բնորոշ էր պոլիսային համակարգը - ՈՉ

բ/ Ալեքսանդր Մակեդոնացու արշավանքներով սկսվեց Հելլենիզմի դարաշրջանը – ԱՅՈ

2. Արտահայտեք մեկ բառով / այս առաջադրանքը միտված է նոր տերմինների և

հասկացությունների յուրացումը ստուգելուն:

ա/ Ինչպես էր կոչվում Դարեհ 1-ինի թողած եռալեզու արձանագրությունը _____

բ/ Ինչպե՞ս էին կոչվում Աքեմենյան տերության մեծածավալ նահանգները

3. Այբուբեն /հարմար է կիրառել թեմայի կամ դասընթացի ավարտին, իմ աշակերտների ամենասիրելի խաղն է/, կազմվում է հարցաշար, որի պատասխանները պետք է տրվեն այբբենական սկզբունքով:

ա/ Արցախի n^o ը վանքում Մեսրոպ Մաշտոցը բացեց առաջին դպրոցը- **ԱՄԱՐԱՍ**

բ/ Միջագետքյան n^o ը քաղաքի անունն է թարգմանաբար նշանակում “Աստծո դարպաս”
ԲԱԲԵԼՈՆ

գ/ Ինչպե՞ս էին կոչում սպարապետին Կիլիկյան Հայաստանում –**ԳՈՆԴՍՏԱԲԼ**

4. Դերային խաղեր / կարելի է կիրառել դասի տարբեր փուլերում հանպատրաստից, կամ թեմայի ամփոփման ժամանակ՝ որպես

նախապես տրված հանձնարարություն:

Օրինակ դասի կշռադատման փուլում տրվում է առաջադրանք

ա/ Հանդիպել են Կյուրոս Մեծ և Տիգրան

Երվանդյան արքաները և պայմանավորվում են Մարաստանի դեմ ապստամբության մասին.

Կառուցեք երկխոսություն

բ/ Նամակ գրեք Անգեղակոթի ժողովի անունից՝ ուղղված Հովհան Վիլհելմին

Ամփոփիչ դասեր համար հանձնարարվում է բեմադրել և ներկայացնել տարբեր

իրավիճակներ

ա/ Ք.Ա. 401 թ Հունական մի զորաջոկատ հայտնվել է

Հայաստանի տարածքում: Դուք մտել եք ինչ-որ գյուղ,

փորձում եք ծանոթանալ տեղանքին և պայմանավորվել

գեղջավազի հետ, որ ձեզ գիշերելու տեղ տրամադրեն:

բ/ Կոստանդին Գունդստաբլը հրավիրել է հայ ավագանու

ժողով և քննարկում են արքայադուստր Զաբելի հերթական

ամուսնության հարցը

5. Ի՞նչ, որտե՞ղ, ե՞րբ / աշակերտները շատ են

սիրում նաև այս ֆորմատը/

Տրվում է հարց դասական խաղի կանոններով,

որի պատասխանը կարելի է գտնել

տրամաբանորեն: Օրինակ

ա/ Անվանեք ԱՄՆ այն նախագահին, որը երբեք

չի ապրել Սպիտակ տանը – **Ջ. Վաշինգտոն**, նրա

օրոք Սպիտակ տունը դեռևս կառուցված չէր
բ. Տիրան Արշակունին և Անդովկ Սյունի
խնամիներ էին, նրանցից յուրաքանչյուրը X –ի X-
ն էր: Անվանեք X-ը մեկ բառով: ՊԱՊ

6. Սեփական խաղ- երբ աշակերտը ընտրում է իր
նախընտրած բնագավառը և պատասխանում տվյալ
թեմայի հարցերին:

7. Տեսախաղեր- աշխատանք նկարներով և
ծաղրանկարներով
8. Թեմատիկ խաղեր – խաղ-վիկտորինաներ՝
նվիրված տարբեր թեմաների և
իրդարձությունների / Հայաստան,
Թարգմանչաց տոն և այլն/

Այս շարքը կարելի է անվերջ շարունակել, քանի որ
դասավանդման ընթացքում անընդհատ նոր գաղափարներ
են ծնվում, երբեմն սովորողներն իրենք են թելադրում, թե
ինչ ուղղությամբ աշխատել, շատ սովորողներ հաճույքով
ընդօրինակում են մեթոդը և իրենք են ստեղծում խաղերի
ու վարժությունների իրենց տարբերակները:

Իհարկե նման դասերը հիմնականում չեն իրականացվում
սպոնտան կերպով, դրանց հարկավոր է հանգամանորեն
նախապատրաստվել, սովորողներին ևս ժամանակ և
հնարավորություն տալ նախապատրաստվելու,
ճանութանալու որոշակի գրականության կամ
մեդիառեսուրսների: Յուրաքանչյուր նման դասաժամ

	<p>պլանավորվում է մանրակրկիտ կերպով, մասնակիցներին ևս ներկայացվում է քայլերի հաջորդականությունը, գնահատման և միավորների բաշխման համակարգը: Չենք մոռանում նաև խրախուսական նվերների մասին. Դրանք հիմնականում գրքեր են և բու-արձանիկներ:</p>
--	---

Եզրակացություններ, առաջարկություններ

<p>Վերհանված արդյունքներ, եզրակացություններ, պատասխան հետազոտական հարցին</p>	<p>Ունենալով բավականին երկարատև աշխատանքային փորձառություն և տևական ժամանակն կիրառելով խաղային մեթոդիկան դասավանդման ընթացքում, կարող եմ եզրակացնել, որ այս մեթոդը միանշանակ դրական ազդեցություն ունի սովորողների մոտիվացիայի վրա: Իմ դիտակրումներով, հակառակ ընդունված կարծիքի, խաղի նկատմամբ հետաքրքրությունը առաջանում է ոչ միայն ինչ-որ մեկից առաջ անցնելու կամ ինչ-որ բան ներկայացնելու հնարավորության հետ կապված: Հետաքրքրությունը կապված է նաև առաջադրված խնդրի և տեսանելի արդյունք ստանալու հնարավորության հետ, այս դեպքում խոսքը ինտելեկտուալ արդյունքի մասին է. Խաղը հնարավորություն է տալիս երեխային ավելի լավ ճանաչել ինքն իրեն, իր մեջ բացահայտել նոր</p>
---	--

	<p>կարողություններ, գնալ գիտելիքների ինքնուրույն որոնման ճանապարհով: Քիչ չեն եղել դեպքերը, երբ դասերի նկատմամբ ոչ մի հետաքրքրություն չցուցաբերող սովորողը միանգամից հետաքրքրվել է խաղային գործունեությամբ, ինչի շնորհիվ էլ ուսումնական գործընթացում շոշափելի առաջընթաց է գրանցել:</p>
Այլ տեղեկատվություն	

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Ջուլիետա Գյուլամիրյան. Խաղալով սովորենք. Երևան 2009
2. **Б. Б. Баландин 10 000 вопросов для очень умных**
2. <https://www.prodlenka.org/metodicheskie-razrabotki/399837-igrovye-tehnologii-na-urokah-istorii> 2 մարտ. 2020
- <https://cyberleninka.ru/article/n/igrovye-tehnologii-na-urokah-istorii> 2021
5. ՀՊԶ (10.02.2021թ.)

Չավելվածներ

<https://www.youtube.com/watch?v=Od2HXbvmkD0&list=PLnHDtUGW9zKg-76QF1ecmwFocvXzAoTuv&index=80>

<https://www.youtube.com/watch?v=JjagZ-hDsDU&list=PLnHDtUGW9zKg-76QF1ecmwFocvXzAoTuv&index=109>

<https://www.youtube.com/watch?v=DRASFe56x8s&list=PLnHDtUGW9zKg-76QF1ecmwFocvXzAoTuv&index=26>

8-րդ դասարան “Արդյունաբերական հասարակության առաջին շրջափուլը” թեմայի ամփոփում խաղ-վիկտորինայի միջոցով:

Խումբ _____

Գրել պատասխանը

1. Ունեցվածք, որը ձեռներեցը, ներդնելով արտադրության մեջ շահույթ է ստանում _____
2. Ձեռքի աշխատանքի փոխարինումը մեքենագործարանային արտադրությամբ կոչվեց _____
3. Վայր, որտեղ ձեռներեցները հանդիպում և գործարքներ են կնքում _____
4. Անգլիայում հրավիրված Խորհրդարանը, որը գործեց 1640-1653 թվականները հայտնի է _____
անունով:
5. Համաձայն 1787 թ. ընդունված Սահմանադրության ԱՄՆ-ն դարձավ _____
6. 1789 թ. օգոստոսի 26-ին հեղափոխական Ֆրանսիայում ընդունված փաստաթուղթը _____
7. 1804 թ. հանրաքվեի արդյունքում Նապոլեոնը հռչակվեց _____

8. Օսմանյան բանակի ամենաարյունարբու զինվորները, որոնք մանուկ հասակում հավաքագրվում էին քրիստոնյա հպատակներից _____
9. Անգլիական առևտրական ընկերություն, որն իրականացրեց Ջնդկաստանի գաղութացումը _____
10. Այս անվանումով հայտնի դարձան անգլո-չինական խայտառակ պատերազմները, որոնց արդյունքում Չինաստանը ստիպված եղավ բացել իր նավահանգիստները _____

Ընդամենը _____ միավոր

Ընտրիր բնագավառը

Գործիչներ

1. Ռուսական այս կայսրը ֆանտաստիկ աշխատասեր էր և ատում էր ծուլերին, մեծ սեր ուներ գիտելիքների նկատմամբ, տիրապետում էր 14 մասնագիտության: Պահանջկոտ էր և պաշտոններ էր տալիս միայն աշխատասեր և ընդունակ անձանց: Նա սիրում էր կրկնել «Ես ինձ զգում եմ աշակերտի դերում և անընդհատ պահանջում եմ ինձ սովորեցնողներ»: Ո՞վ էր նա:

Պետրոս մեծ

Մոնոգրֆիե եղբայրների

Թևավոր խոսքեր

1. Անգլիացի այս լուսավորիչն առաջինն էր, որ խոսեց մարդու իրավունքների մասին և հայտարարեց «Բալոր մարդիկ ծնվում են ազատ և հավասար»:

Ջոն Լոկ

2. Ի՞նչ էր սովորաբար պատասխանում Ֆրանսիայի արքա Լուի XV-ը, երբ նրան գեկուցում էին երկրի անմխիթար վիճակի և դատարկ գանձարանի մասին:

«Մեզնից հետո թեկուզ ջրհեղեղ»

3. Խայտառակ պարտությունից հետո փախչելով Ռուսաստանից, նա ասաց «Մեծությունից մինչև ծիծաղելին մեկ քայլ է»:

Նապոլեոն Բոնապարտ

Երկրներ

1. Բոլորիս է հայտնի, որ ԱՄՆ դրոշի վրա պատկերված են 13 զուլեր և 50 աստղեր, իսկ ի՞նչ են դրանք խորհրդանշում:

13-ր նահանգների թիվն է ԱՄՆ ստեղծման պահին, իսկ 50-ր նահանգների թիվն է այսօր

2. Մենք գիտենք, որ հուլիսի 14-ը Ֆրանսիայում նշվում է որպես համազգային տոն: Իսկ ո՞ր իրադարձության պատվին է նշվում այս տոնը:

1789 թ. հուլիսի 14-ին գրավվել էր Բաստիլ բանտ-ամրոցը

3. Անգլիայի համար իր այս գաղութը համարվում էր ամենահարուստն ու եկամտաբերը, ուստի և այն սկսեցին անվանել «Բրիտանական թագի ամենաշքեղ մարգարիտ» Իսկ ո՞ր երկրի մասին էր խոսքը:

Յնկաստան

4.Այս գործիչը Լատինական Ամերիկայի ազատագրական պայքարի առաջնորդն էր և ղեկավարեց գաղութների պայքարը հանուն ազատության, նա նույնիսկ երազում էր ստեղծել լատինական Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ: Իսկ հետագայում լատինական Ամերիկայի ո՞ր պետությունը կոչվեց նրա անունով:

Բոլիվիա-Սիմոն Բոլիվարի անունից

1. 10-րդ/ 6-րդ/ դասարան Հին Աշխարհի պատմության ամփոփում

Խումբ _____

Անվանեք մեկ բառով

1. Հին Աթենքի կառավարման ձևը

2. Հին Սպարտայի կառավարման ձևը, բառացի նշանակում է խմբի իշխանություն

3. Խեցիների դատարանը Աթենքում, որի վճռով մարդուն տասը տարով վտարում էին Աթենքից

4. Այս խոսքերով էին Սպարտացի կանայք պատերազմ ճանապարհում տղամարդկանց

5. Ըստ Ջին Ջուլյների ո՞ր լեռան վրա էին ապրում իրենց Աստվածները

6. Կարճ և հատու խոսելաճ, որը բնորոշ էր Ջին սպարտացիներին

7. Նվեր, որը փորձանք է բերում այն ընդունողին կամ

8. Ինչ-որ մեկի թույլ խոցելի տեղը կամ

9. Այս ճակատամարտում Ալեքսանդր Մակեդոնացին վճռական հաղթանակ տարավ Աքեմենյան Իրանի Նկատամար

10. Մշակութային ինչ դարաշրջան սկսվեց Ալեքսանդր Մակեդոնացու արշավանքներով

1. °Ã » 13ííáñÁ í×Çé ç ÌÛóñ»É, ïí»É ç ÌÛíí ÷³ëí³ÃáóÕÃ, ë³Ï³ÛÝ Ñ»íá ÷áË»É ç Çñ í×ÇéÁ ° »Ã» ³á³óáóó»Ý, áñ 13ííáñÁ ÷áË»É ç Çñ í×ÇéÁ, ³á³ Ý³ á»íù ç í×³ñÇ ï³ëÝ»ñíáó³á³ÇíÁ ³Û¹ ¹»àùÇ Ñ³Û³ñ Ý³Ë³í»ëíí .áóÛ³ñÇ: ²ÛÝáóÑ»í· Ýñ³Ý Ì½ñí»Ý 13ííáñÇ á³ßíáÝÇó:

2. °Ã » ³½³í Û³ñ¹Á .áÕ³Ý³ á»íáóÃÛ³Ý ÌÛ ï³×³ñÇ áóÝ»óííùÁ, ³á³ ³Û¹ Û³ñ¹Á áÇíÇ ëá³ÝíÇ: Û³, áí Ýñ³ Ó»éùÇó .áÕ³óíí µ³ñÇùÁ Ìí»ñóÝÇ, ÝáóÛÝá»ë áÇíÇ ëá³ÝíÇ:

3. °Ã » ³½³í Û³ñ¹Á Íé ç Ìíñ»É áóñÇß ³½³í Û³ñ¹áó ³Û.áóÛ ³é³Ýó ïÇñác .ÇíáóÃÛ³Ý, ³á³ Ý³ á»íù ç Ýñ³Ý Ì»ë ÛÇÝ³ ³ñíÃ í×³ñÇ:

à±ñ »ñíáóÕù ñ ï ïññññç ç ëí»Õíí»É ÑÇßÛ³É ÷³ëí³ÃáóÕÃÁ, _____

ΩñáÝù ç ÇÝ ¹ñ³ ëí»Õíí»É á³í×³éÝ»ñÁ _____

Фùшһуиһр ују _____

Івнлр _____

1. °Ã » 13ííáñÁ í×Çé ç ÌÛóñ»É, ïí»É ç ÌÛíí ÷³ëí³ÃáóÕÃ, ë³Ï³ÛÝ Ñ»íá ÷áË»É ç Çñ í×ÇéÁ ° »Ã» ³á³óáóó»Ý, áñ 13ííáñÁ ÷áË»É ç Çñ í×ÇéÁ, ³á³ Ý³ á»íù ç í×³ñÇ ï³ëÝ»ñíáó³á³ÇíÁ ³Û¹ ¹»àùÇ Ñ³Û³ñ Ý³Ë³í»ëíí .áóÛ³ñÇ: ²ÛÝáóÑ»í· Ýñ³Ý Ì½ñí»Ý 13ííáñÇ á³ßíáÝÇó:

2. օ՛Ա» 3½3ի Ս3հ1Ա .աՕ3Յ3 օ»իաճԱՍ3Յ ի3Ս ի3x3հՇ օճՅ»ճի3նԱ, 3օ3 3Ս1 Ս3հ1Ա օՇիՇ
եօ3ՅիՇ: Ս3, աի Յն3 Օ»եւՇՅճ .աՕ3ճի3ի մ3հՇԱ իի»նճՅՇ, ՅաճՍՅա»ե օՇիՇ եօ3ՅիՇ:

3. օ՛Ա» 3½3ի Ս3հ1Ա ի3ե շ իի»՛Է օճհՇԲ 3½3ի Ս3հ1աճ 3Ս.աճՍ 3ե3Յճ իՇհաՇ .ՇիաճԱՍ3Յ, 3օ3
Յ3 օ»iւ շ Յն3Յ ի»ե ՍՇՅ3 3հի3Ա իx3հՇ:

à±ñ »ñĩñáõÙև n ı lηηıfηg շ ẽi»Օի»Է ՆՇԲՍՅԷ ÷3ẽi3ÃáõÕÃÁ, _____

ՈñáÝù շՇՅ 1ñ3 ẽi»ՕիՍ3Յ օ3i3x3եՅ»ñÁ _____

Գնահատեք այն _____

Թեմա 1- Աստվածներևառասպելներ

1. Երկու աստվածներ
վեճիբռնվեցինայոքքաղաքիհովանավորությունևստանձնելուպատվիհամար,
իվերջոիմաստունևՉևսըորոշեց « Եվիբեքքաղաքինորևեարժեքավորբան,
ումնվերևառավելարժանիե, նաելկդառնաքաղաքիհովանավորը»: Հարվածեց
Պոսեյդոնը եռաժանիովժայռինևսառնուզուլալաղբյուրբխեց: Իսկ Աթենաս
Պալլասը
ձեռնափայտնիպեցգետնինևհրաշքմիձիթենիաճեցպտուղներովձանրաբեռնվա
ծ: ՉևսըվեճըլուծեցհոգուտԱթենասի:
Իսկորքաղաքիհովանավորությունընաստանձնեց: /Աթենք/
2. ԱյսԱստծոպատվինտարեկաներկուանգամտոնախմբություններեինկազմակեր
պում, վաղգարնանը,

երբխախողիտումնէինկատարումևուշաշնանը՝բերքահավաքիժամանակ:
Որախթափորըերգովուպարովշրջումէրբնակավայրերովևգինիըմպում:
Նրապատվինկազմակերպվածտոնախմբույթուններհետենկապումևանթատր
ոնիառաջացումը: Ասացեք, թեորաստծումասինէխոսքը: /Դիոնիսիոս/

3. Առասպելասումէ,
որգետընետվածևհրաշքովիրկվածերկվորյակեղբայրները,որոնքսկզկէինէգգա
յիկաթովորոշեցինքաղաքհիմնել:
Իվերջոքաղաքըկոչվեցնրանցիցավագիանունով:
Հինաշխարհումշատերնէինհամոզված,
որայնհավերժականքաղաքէևբոլորճանապարհներնենայնտեղտանում:
Որքաղաքիմասինէխոսքըևորպետոթյանմայրաքաղաքնէնաայժմ: /Յոզմ/
4. ՀինհունականառասպելներհայսամենանշանավորհերոսըՉևսինմահկանացու
Ալկմենէիորդիներ: Նաբոլորինհայտնիէիր 12 սխրանքներով,
սակայնքչերըգիտենորհինաշխարհիամենահայտնիսպորտայինխաղերիհիմնա
դիրըևսևաէ:
ԱսացեքումմասինէխոսքըևհամահունականորխաղերներնահիմնելիհորՉևսի
պատվին: /Յերակլես/
5. Առասպելասումէ, որԿրետումէրգտնվումտարօրինակմիկառույց,
որտեղՄինոսարքանպահումէրիրհրեշորդուն:
Իսկիոյնմիպատանիկարողացավերջտալիրեշինթելիկծիկիօգնությամբ:
Ասացեքթէինչպեսէրկոչվումկրետականարքայիպալատ-գաղտնարանը,
որըշատխճողվածհատակագիծունէր:/Լաբիրինթոս/

Թեմա 2 Նշանավոր հույներ և հռոմեացիներ

1. Նա համարվում է հինաշխարհիյոթիմաստուններիցմեկը: Զ. Ա. 594
թիշխանությանգալովԱթենքումիրականացրեցմիշարքբարեփոխումներ,
որոնքդրեցինաթենականժողովրդավարությանհիմքերը: Ովէնա: /Սոլոն/
2. ՀինՀունաստանիյոթնշանավորքաղաքներ՝Սմիրնան, Կոլոֆոնի, Արգոսը,
Քիոսըևայլևսվիճումէինայսաշխարհահռչակպոետիհայրենիքըկոչվելուպատվի

համար: Ասացեք այն կույր քան աստեղծի անունը,

որի պոեմները մինչև այժմ հիացնում են մեզ: /Յոն Կերոս/

3. Նահամար վումբեր Յին Յոնի ամենահարուստ քաղաքացին,
աչքի էր ընկել Սպարտակի ապստամբության ընդ նշելով,
իսկ գալով Արևելք երազում էր Մակեդոնացուն մանգրավել ամբողջ աշխարհը,
սակայն ի վերջո նրա գլուխը զարդարեց Արտաշատի թատրոնի բեմը: Ասացեք,
թե ով էր նա և ինչ թևավոր փոսքուն է նահայերս նրա հետ կապված: /Կրասոս,
«գլուխ բերել»/
4. Թրակիացի այս ստրուկը շատ լի սացավ անքայտ ճառագիտման ցանցերին,
նրան են վերագրվում հետևյալ բառերը «
Ավելի ավել մեռնել ազատության համար պայքարում,
քան սպանել մեկ մեկու հոռու ցանցերին զվարճացնելու համար»: /Սպարտակ/
5. Յոն ցանկանալով այս քաղաքի համար վումբեր Քրիստոսն երթան թիվ մեկ թշնամին:
Նա իրեն ներկայումս բոլոր պես մեծ քան աստեղծն չարլեզուներն ասում էին,
որ նա նույնիսկ կրակի տվեց Յոնը,
որ պես զինքը չնչվի և հիպականիսարժանի գործ գրի: Նրավեր չին բառերն էին «
Ինչպիսի հանճար է դերասան է կորցնում մաշխարհը»: /Ներոն/

ԹԵՄԱ 3 ՆՇԱՆԱՎՈՐ ԿԱՌՈՒՂՅՈՒՆԵՐ

1. Այս տաճարը համարվում է Յին աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը: Ասում են,
ոմն Յերոստրատայրեցայն իր անունը պատմության մեջ թողնելու նպատակով,
իսկ իր դեհի պահին հեռավոր Մակեդոնիայում լույս աշխարհ եկավ ապագա մեծ
իրակալը, ասում էին,
Աստված ու հին շտապել էր ներկա գտնվել Ալեքսանդրի ծննդին և չկարողացավ փրկել
կելիս քաղաքը: Որի հրաշալիքի մասին է փոսքը / Եփեսոսի տաճար/
2. Նեղոսի դելտայի կղզիներից մեկում կառուցված այս աշտարակը զոգնում էր նավեր
ին գիշերով չմոլորվել ծովում, ասացեք, թե ինչ պես էին կոչվում թեկղզին,
թե աշտարակը: /Փարոս/

3. Ինչպես երկու չվում Յին Ջոմի ամենանշանավոր ամֆիթատրոնը,
որի կառուցումը սկսվեց Վեսպասիանոս կայսեր օրոք:
Այն կայսր Ջոմ քաղաքի սորի դանի շերից մեկն է: /Կոլիզեյ/

4. Ինչպես գիտենք ինչու է այն ամենանշանավոր քանդակագործը համարվում է Ֆիդի
ասը, անվանե՞ք նրա ձեռքով կերտված առնվազն երկու կառույց:
/Չևսիտաճարը Օլիմպիայում, և Աթենասի արձանը Աթենքում/

5. Իր Արևելյան արշավանքի ժամանակ Ալեքսանդր Մակեդոնացին կարգադրեց իր
մատնելի հինաշխարհի ամենագեղեցիկ ու հարուստ քաղաքներից մեկը,
Աթենքը՝ նրան տրոթյան մայրաքաղաք Պերսեպոլիսը:
Ինչով նա պատճառաբանեց այդ բարբարոսությունը: /
Վրեժը՝ ծեցաբարսիկների կողմից Աթենքն այրելու համար/

Թեմա 4 Նշանավոր ճակատամարտեր

1. Այդ ճակատամարտից հետո մի հույն զինվոր վազելով անցավ մոտ 42 կմ,
մտավ Աթենքի դարպասներից ներս, բացականչեց
«ուրախացե՛ք հայրենակիցներ, մենք հաղթեցինք» և անշնչացած ընկավ:
Ինչպես հավերժացրեց ինչու է այն նշանավոր մարտի հիշատակը,
թեև զինվորի անունը մեզ չի հասել/
Օլիմպիական մարզաձև դարձավ Մարաթոնյան վազքը/

2. Նա Ջոմի իտիսերի մթշնամիներ, մարդ,
որը երդվել էր ամբողջ կյանքում մտել Ջոմի սուհոմեացիներին: Բ. Ա 218
թնապատերազմի սկսեց Ջոմի դեմ,
և կարողացավ խաբել փորձառու և բանիմացի ժոմեացի զորավարներին,
ասացե՛ք, թե ինչ անօրինակ ազգական սխրանքն ակատարեց: /

Անցավ Ալայան Լեռները,

թեև հռոմեացիները նրան սպասում էին հտալիայի հարավում:

- 3. Հին Հունաստանում այդ պիսիմարտաշարքունեի սպարտացիները նմակեղևն ացիները: Ասացեք, թե ինչ պետք էր այն կողմնակարագրեք: / ֆալանգա կամ փաղանգ/
- 4. Այս ճակատամարտն արժեքավոր հռոմեացի զորավարի գլուխ, ներկայացրեք, թե որն էր նրա պարտության հիմնական պատճառը: / Կրասոս, նա չհամաձայնեց հայոց Արտավազդ արքայի առաջարկին և Պարթևստանի դեմ արշավեց Սիրիական տափաստաններով/

ä²iØ²iÜ ²ÜØÆÜø

- 1. ²Üè ³ñù³Ý ëi»Õi»ó ³ÆÈ³ñÑáõÜ ³é³çÇÝ ·ñ³íáñ ùñ»ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ÷áñ³·ñi»óÇÝ µ³½³Éi» èÜáõÝ»ñÇ íñ³: à±ñ »ñiñÇ " á±ñ ³ñù³ÜÇ Û³èÇÝ ç ÈáèùÁ / ³µ»ÉáÝ, Ð³ÜÜáõñ³áÇ/
- 2. ÆßÈ³ÝáõÃÜ³Ý ·Éáõó ³ÝÜÇÇ³á»è Ñ»iá ·ÉÈ³iáñ»ó ³ñß³í³ÝùÁ ³áèi³Üµ³í ³µ»ÉáÝÇ ¹»Ü ø.². 522 Æ., ³i»ÉÇ áõß ·ñ³i»ó Æñ³iÇ³Ý, Ø³i»¹áÝÇ³Ý " ÐÝ¹i³èi³ÝÇ ÑÜáõèÇè-³ñ»Ùi³Ý Û³èÁ, Ýñ³ i»ñáõÃÜ³Ý è³ÑÜ³ÝÝ»ñÁ i³ñ³iáõÜ ç ÇÝ ÆÝ¹áèÇó ÛÇÝã" ¾. »Ü³Ý Íáí, Ð³Üi³i³Ý É»éÝ³ßÈ³ñÑÇó ÛÇÝã" Ü»Õáè : à±ñ ³ñù³ÜÇ Û³èÇÝ ç ÈáèùÁ: / ³ñ»Ñ I ²ù»Ü»ÝÜ³Ý /
- 3. ²Üè ³ñù³Ý i³ñáÕ³õ³i Çñ ÇßÈ³ÝáõÃÜ³Ý i³i ÛÇ³iáñ»É ÐÝ¹i³i³Ý µáÉáñ Æ³.³iáñáõÃÜáõÝÝ»ñÁ ø.². III ¹³ñáõÜ, ÐÝ¹i³èi³ÝáõÜ i³ñ³i»ó ´áõ¹¹³Ü³i³Ý İñáÝÁ " Ç í»ñçá ÇÝùÝ »É ¹³ñÓ³i x·Ý³iÜ³ó: / ²ßáí³/
- 4. ÆßÈ³ÝáõÃÜ³Ý ·Éáí ø.². 246 Æ. " Ñ³ÕÃ»Éáí Çñ µáÉáñ Ñ³i³é³iáñ¹Ý»ñÇÝ ÛÇ³iáñ»ó áÇÝ³èi³ÝÇ i³ñ³iáõ Ü»i i³ÜèñáõÃÜ³Ý Û»ç " ÁÝ¹áõÝ»ó ÛÇ iÇiÕáè, áñÁ Ýß³Ý³iáõÜ ç §¹ÇÝ³èiÇ³ÜÇ ³é³çÇÝ i³Üèñ!: Æèi Û³ÑÇó Ñ»iá Ýñ³Ý á³Ñá³ÝáõÜ ç ñ 7500 i³i» ³ñÓ³ÝÇi³Ý»ñÇó µ³Õi³ó³i ½áñùÁ: / òÇÝ ԵÇ Ðáõ³Ý¹Ç/

²èi²iÜø

- 1. ²Ü¹ ³èiíáõ ßñÃáõÝùÝ»ñÇó Ñ³Üi³i»óÇÝ ùñÜ»ñÁ, Ó»éù»ñÇó` é³½ÜÇi³Ý»ñÁ, Ýñ³ ³½¹ñ»ñÇó ÑáÕ³.áñi³Ý»ñÁ, ó»Éáí áíÝ³Ã³Ã»ñÇó èiñáõi³Ý»ñÁ: à±ñ ³èiíáõ Û³èÇÝ ç ÈáèùÁ / ¹ñ³ÑÜ³ /
- 2. Ü³ ³µ»ÉáÝÇ ³Ü»Ý³èÇñ»ÉÇ ³èi³iáõÑÇÝ ç ñ, Ýñ³ á³i³ÇÝ i³éáõóíáõÜ ç ÇÝ i³x³ñÝ»ñ, Ýñ³ ³ÝáõÝáí Íáã»óÇÝ ³µ»ÉáÝÇ µ³½Ü³ÃÇí ¹³ñá³èÝ»ñÇó Ü»ÍÁ: Ü³ èÇñá, ·»Õ»óíáõÃÜ³Ý " áiÕ³µ»ñáõÃÜ³Ý Ñáí³Ý³iáñÝ ç ñ: à±ñ ³èi³iáõÑáõ Û³èÇÝ ç ÈáèùÁ / Æßi³ñ /

3. Ընթացիկ ժամանակներում հաստատված է հարկային օրենսդրության համապատասխանությամբ հարկային և բյուջային շահերի հարմարեցման հարցը, որի արդյունքում հարկային և բյուջային օրենսդրությունը կարող է համապատասխանվել հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցին։
4. Բնական առարկայի վրա հարկի դրույթի մասին հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցը կարող է համապատասխանվել հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցին։

ՍԵՐԱՅԻՆ ԻՆՏԵՎՅՈՒՆ

1. Հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցը կարող է համապատասխանվել հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցին։
2. Հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցը կարող է համապատասխանվել հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցին։
3. Ընթացիկ ժամանակներում հաստատված է հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցը, որի արդյունքում հարկային և բյուջային օրենսդրությունը կարող է համապատասխանվել հարկային և բյուջային օրենսդրության հարմարեցման հարցին։

Խաղ-Այբուբեն 8-րդ դասարան, Հայոց պատմություն

ԱՅԲՈՒԲԵՆ

Ա _____ Այս նշանավոր հայդուկի հեղինակած
 “Մարտական հրահանգներ” կանոնագիրքը լույս տեսավ 1906 թ.

Բ _____ Այս վիլայեթի կազմում էր գտնվում Մասուն
 գավառը:

- Գ _____ Օսմանյան կայսրությունում այսպես էին անվանում քրիստոնյաներին:
- Դ ----- Նա իրականացրեց հայ-թաթարական ջարդերի կազմակերպիչ Նակաշիձեի սպանությունը
- Ե _____ Գևորգ Չավուշի կինը
- Զ _____ Հայկական այս գավառը առաջինը զենք վերցրեց Օսմանյան բռնատիրության դեմ
- Է _____ Օսմանյան կայսրության կազմում գտնվող Հայկական նահանգներից ամենամեծը
- Ը _____ Գեղիեզուզան գյուղի հայկական անվանումը
- Թ ----- Երիտթուրքերի երազած պատությունը
- Ժ ----- Այս քաղաքում առաջացավ Հնչակյան կուսակցությունը
- Ի ----- Այսպես էր կոչվում Երիտթուրքերի հիմնած կուսակցությունը
- Լ ----- Այս արքան գլխատվեց Ֆրանսիական հեղափոխության արդյունքում
- Խ ----- Այս դաշտում հայ վրիժառուները կոտորեցին քրդական Մազրիկ ցեղին
- Վ----- Ո՞ր նահանգը անցավ Ռուսական կայսրության տիրապետության տակ 1878 թ. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրով
- Հ ----- Նշանավոր հայդուկ Արմենակ Ղազարյանի ծածկանունը
- Ղ ----- այս քաղաքում հիմնադրվեց “Հայրենիքի սիրո գրասենյակ” կազմակերպությունը
- Ճ ----- Զորհրապի հայտնի նովերը

Մ ----- Ռուսական դեսպանատան այս աշխատակիցը կազմել էր
Հայկական բարենորոգումների նախագիծ

Յ ----- Սիամանթոյի ազգանունը

Ն ----- Խանասորի արշափանքի կազմակերպիչներից մեկը

Շ ----- Այդ քաղաքում է ծնվել Անդրանիկ Օզանյանը

Ո ----- Հայկական լեռնաշխարհում հայտնի բնական ներկ

Չ ----- Դանիել Վարուժանի ազգանունը

Պ ----- Այդ տիտղոսն էր կրում Արևմտահայության հոգևոր
առաջնորդը

Ջ ----- Դժոխքի անվանումը Իսլամում

Բ ----- Այս երկրում են խանութացել Հրայր Դժոխքը և Աղբյուր
Սերոբը

Ս ----- Աղբյուր Սերոբի կինը

Վ ----- Ըստ 1914 թ. Հունվարի 26ի համաձայնագրի Արևմտյան
Հայաստանում նշանակված նահանգապետներից մեկը

Տ ----- Սասունի հայտնի գյուղերից, ազատագրական
պայքարի կենտրոն

Ց ----- Մի ազգի կողմից մեկ այլ էթնոսի լրիվ կամ մասնակի
ոչնչացում

Ու ----- Ջեյթունի հին անվանումը

Փ ----- այդ պայմանագրով ավարտվեց Ղրիմի պատերազմը

Ք ----- Համիդիե գնդերը ստեղծվեցին այդ ցեղի
ներկայացուցիչներից

Եվ -----

Օ ----- Կպոլսի կենտրոնական բանկը, որը 1896 թ. Օգոստոսի
14ին գրավվեց մի խումբ հայդուկների կողմից

Ֆ ----- ԿԱՐՄԻՐ ԹԱՂԻՔԻԳ պատրաստված գլանաձև գլխարկ,
որը տարածված էր Օսմանյան կայսրությունում